

N:o 19.

Af Herr C. Johanson: *Om ändring i hvad Kongl. Kungörelsen den 22 Juni 1871 stadgar angående folkskollärares aflöning.*

Kongl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 22 Juni 1871 föreskrifver: att »för vid folkskola tillsatt ordinarie lärare eller lärarinna, som i denna egenskap tjänstgjort i tio år, räknadt från början af året näst efter det, då han eller hon sådan tjänst tillträd, skall den årliga lönen, derest densamma icke uppgår till femhundra R:dr, utom husrum, vedbrand och kofoder, höjas till detta belopp.»

Vidare stadgar återopade nådiga Kungörelse: »Till aflönande af hvarje examinerad vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön, beräknad efter stadgade grunder, åtnjuter, utom husrum, vedbrand och kofoder, minst fyrahundra R:dr, samt meddelar undervisning i skolan minst åtta månader af året, skoldistriktet må ega att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande hälften af den lön läraren eller lärarinnan, förutom husrum, vedbrand och kofoder, åtnjuter, hvilket bidrag dock icke må öfverstiga tvåhundrafemtio R:dr.»

Att denna aflöning är för låg, under nuvarande förhållanden, torde vara oestriddigt; man behöfver blott dela fyra eller femhundra R:dr på de 365 dagarne i året, för att finna huru rent af omöjligt det är för en skollärare som har familj att lefva af sin lön. De åtta månader af året, som han är skyldig att meddela undervisning i skolan, upptaga utan tvifvel alla hans krafter, och tillåter honom icke några biförtjenster; och hvad skall väl en skollärare eller lärarinna kunna företaga sig de öfriga fyra månaderna af året, som i någon väsendtlig mon skall kunna upphjelpa hans eller hennes ekonomiska ställning? icke kan man billigtvis fordra, att en person som vant sig vid ett arbete sådant som skollärorens, skall, så snart undervisningstiden i skolan slutar, vara färdig att gripa an med gröfre arbeten, af de olika slag, som hvarje särskild ort kan ha att bjuda på; utan jag är fullt öfvertygad om,

att skolläraren behöfver hvila efter det mödosamma och trägna undervisningsarbetet, likasom han har behof af att föröka sina egna kunskaper.

Jag anser således, att femhundra R:dr bör utgöra minimum för en skollärares eller lärarinnas årliga lön.

En oegentlighet i den Kongl. Kungörelsen synes det äfven vara, att läraren eller lärarinnan bör hafva tio tjensteår såsom ordinarie, innan den stadgade löneförhöjningen kan erhållas; mig synes, som den lärare eller lärarinna, hvilken, ehuru ej såsom ordinarie, oförvitligt tjenstgjort såsom lärare i folkskolan, borde vara lika berättigad till löneförhöjning som ordinarie lärare eller lärarinna.

Men jag anser att tiden tio års tjenstgöring, innan löneförhöjning kan erhållas, är allt för lång, jag tror nemligen, att, då en lärare eller lärarinna oförvitligt tjenstgjort i fem år, så borde han eller hon vara berättigad till förhöjd lön.

Jag tager mig därför friheten föreslå:

att Riksdagen ville för sin del besluta, det Kongl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 22 Juni 1871, i här ofvan omnämnda delar, måtte få följande lydelse:

- a) För vid folkskola tillsatt examinerad lärare eller lärarinna, som i denna egenskap oförvitligt tjenstgjort i fem år, räknadt från början af året näst efter det, då han eller hon sådan tjenst tillträdt, skall årliga lönen, derest densamma icke uppgår till sexhundra R:dr, utom husrum, vedbrand och kofoder, höjas till detta belopp.
- b) Att till aflönande af examinerad, vid folkskola anställd lärare eller lärarinna, som i årlig lön, beräknad efter stadgade grunder, åtnjuter, utom husrum, vedbrand och kofoder minst femhundra R:dr, samt meddelar undervisning i skolan minst åtta månader af året, skoldistriktet må ega att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag motsvarande hälften af den lön läraren eller lärarinnan, förutom husrum, vedbrand och kofoder, åtnjuter, hvilket bidrag dock icke må öfverstiga trehundra R:dr.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1873.

C. Johanson,
från Kopparbergs län.